

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Budapesten, 2013. október 7. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T T

Az orgazdaság büntette és más bűncselekmény miatt I.r.vádlott ÉS TÁRSAI ellen indított büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 2012. szeptember 10. napján kihirdetett 4.B.26/2010/78. számú ítéletét megváltoztatja az alábbiak szerint:

Az I. rendű vádlott sikkasztásként értékelt cselekményét

a Btk 317.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés c) pontjára figyelemmel a (6) bekezdés b) pontja szerint minősülő
1 rb. sikkasztás büntettének minősíti.

Az I. rendű és a II. rendű vádlottakkal szemben 7 (hét) év közügyektől eltiltást tekint kiszabottnak.

Az I. rendű vádlottal szemben - helyesen - 102.308.500,- (százkettőmillió-háromszáznyolcezer-ötszáz) forintra, a II. rendű vádlottal szemben - helyesen - 98.808.500,- (kilencvennyolcmillió-nyolcszáznyolcezer-ötszáz) forintra vagyonelkobzást rendel el.

A II. rendű vádlott 2007. december 13-tól 2008. július 25-ig lakhelyelhagyási tilalom alatt állt, ezért a II. rendű vádlottal szemben a 2007. december 13-tól 2008. július 25-ig házi őrizetben töltött idő beszámítására vonatkozó

rendelkezést m e l l ő z i.

Az I. rendű és a II. rendű vádlottak legkorábban a büntetés háromnegyed részének kitöltése után bocsáthatók feltételes szabadságra.

A III. rendű vádlottat az ellene

1 rb. társtettesként **folytatólagosan** elkövetett orgazdaság büntette [Btk. 326. § (1) bekezdés és (5) bekezdés b) pont] miatt emelt vád alól menti fel.

A sértett1, sértett2, sértett3, sértett4, sértett5, sértett6, sértett7, sértett7, sértett8, sértett9, sértett10, sértett11, sértett12, sértett13, sértett14, sértett15, sértett16, sértett17, sértett18, sértett19, sértett20, sértett21, sértett22, sértett23, sértett24, sértett25, sértett26, sértett27, sértett28, sértett29, sértett30, sértett31, sértett32, sértett33, sértett34, sértett35 és sértett36 által előterjesztett polgári jogi igények érvényesítését egyéb törvényes útra utasítja.

A II. rendű vádlottat az elsőfokú eljárásban felmerült 87.705,- (nyolcvanhétezer-hétszázöt) forint bűnügyi költség megfizetésére tekinti kötelezettnek, míg az állam helyesen 126.135,- (százhuszonhatezer-százharmincöt) forint bűnügyi költséget visel.

Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségből az I. rendű vádlottat 24.765,- (huszonnégyezer-hétszázhatvanöt) forint, a II. rendű vádlottat 15.000,- (tizenötezer) forint bűnügyi költség megfizetésére az államnak, míg 15.000,- (tizenötezer) forint bűnügyi költséget az állam visel.

Megállapítja, hogy az I. rendű vádlott személyazonosító igazolványának száma: A.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS:

Az elsőfokú bíróság az I. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rb. a Btk. 326. § (1) bekezdésébe ütköző és a (6) bekezdés b) pontja szerint minősülő folytatólagosan elkövetett orgazdaság bűntettében, mint társtettet, és 1 rb. a Btk. 317. § (1) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés a) pontja szerint minősülő sikkasztás bűntettében.

A II. rendű vádlott bűnösségét 1 rb. a Btk. 326. § (1) bekezdésébe ütköző és a (6) bekezdés b) pontja szerint minősülő folytatólagosan elkövetett orgazdaság bűntettében, mint társtettes állapította meg.

Ezért - **a tárgyaláson kihirdetett kisítéletével** - az I. rendű vádlottat halmazati büntetésül 6 év 6 hónap börtönre, 7 év közügyektől eltiltásra és 100.690.500,- forint vagyonelkobzásra,

A II. rendű vádlottat 6 év börtönre, 7 év közügyektől eltiltásra és 97.190.500,- forint vagyonelkobzásra ítélte.

5.Bf.4/2013/15.

A kiszabott szabadságvesztésbe az I. rendű vádlott esetében a 2008. március 5. napjától 2009. július 1. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt, a II. rendű vádlott esetében a 2007. október 20. napjától 2007. december 13. napjáig előzetes fogvatartásban, és a 2007. december 13. napjától 2008. július 25. napjáig házi őrizetben töltött időt beszámította, ez utóbbit akként, hogy egy napi szabadságvesztésnek négy napi házi őrizetben töltött idő felel meg.

Az I. rendű vádlottat 152.974- forint, a II. rendű vádlottat 87.705- forint, I. és II. rendű vádlottat egyetemlegesen 3.175.178- forint bűnügyi költség megfizetésére kötelezte. Az ezen túlmenően felmerült 58.365- forintról akként rendelkezett, hogy azt az állam viseli.

A III. rendű vádlottat az ellene a Btk. 326. § (1) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett 1 rb. gazdaság büntette miatt emelt vád alól felmentette.

Az első fokú ítélettel szemben ellenérdekű fellebbezéseket jelentettek be:

- az ügyész mindhárom vádlott terhére, az I. rendű és a II. rendű vádlott esetében a fő- és mellékbüntetés súlyosítása, a III. rendű vádlott vonatkozásában a felmentés miatt, bűnösségének a Btk. 326. § (1) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő folytatólagosan elkövetett gazdaság büntetnének megállapítása és vele szemben büntetés kiszabása;

- Az I. rendű vádlott (a fellebbezés okának és céljának megjelölése nélkül);

- az I. rendű vádlott védője felmentés és enyhítés;

- a II. rendű vádlott védője enyhítés végett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség Bf.1330/2012/1. számú átiratában a vádlottak terhére bejelentett fellebbezést azzal a pontosítással tartotta fenn, hogy a III. rendű vádlottal szemben börtönbüntetés, közügyektől eltiltás, valamint pénzmellékbüntetés kiszabását indítványozta.

A fellebbezési nyilvános ülésen a II. rendű vádlott védője tárgyalás tartását és bizonyítás felvételét indítványozta. Csatolta a II. rendű vádlottól a nyilvános ülés napját megelőzően e-mailben érkezett „vallomást”. Arra hivatkozott, hogy ebben a II. rendű vádlott olyan tartalmú nyilatkozatot tett, ami az elsőfokú bíróságtól eltérő tényállás megállapítását eredményezné. Ezért azt indítványozta, hogy a másodfokú bíróság tegye a II. rendű vádlott nyilatkozatát a tárgyalás anyagává. Álláspontja

4

szerint a tárgyalás hatánapjáig a bíróságnak arra is lehetősége nyílik, hogy ellenőrizze, ez a „vallomás” valóban a II. rendű vádlottól származik. A védői vélemény szerint az e-mailben érkezett nyilatkozatnak azért is van jelentősége, mert a II. rendű vádlott távollétében lefolytatott bizonyítási eljárásra figyelemmel a II. rendű vádlottnak „alanyi joga van” a perújításra.

Az I. rendű vádlott védője csatlakozott a II. rendű vádlott védőjének bizonyítási indítványához. Azt kiegészítette az I. és a II. rendű vádlott között a nyilvános ülés napján, kora reggel Skype-on lefolytatott beszélgetés nyomtatott változatával, amelyet indítványozott szintén a tárgyalás anyagává tenni.

Az ügyész nem ellenezte a védelmi bizonyítási indítványok teljesítését.

Az ítélőtábla a tárgyalás tartására irányuló kérelmeket és a bizonyítási indítványokat - a később kifejtendőkre figyelemmel - elutasította.

A fellebbezési nyilvános ülésen jelen lévő ügyész perbeszédében a vádlottak terhére bejelentett fellebbezést a következő módosítással és pontosítással tartotta fenn:

Álláspontja szerint az I. rendű vádlottnak a sértett³⁷ sérelmére elkövetett, a Btk. 317. § (1) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés a) pontja szerint minősített sikkasztás büntettként értékelt cselekménye a 2013. július 1. napján hatályba lépett 2012. évi C. törvénynek a bűncselekmények értékhatárára vonatkozó rendelkezésére (459. § (6) bekezdés b) pontja) figyelemmel enyhébben minősül, ezért vele szemben az elbíráláskor hatályos anyagi jogi rendelkezések alkalmazását indítványozta. Ennek alapján az I. rendű vádlott cselekményei a 2012. évi C. törvény (új Btk.) 379. § (1) bekezdés c) pontjába ütköző és a (6) bekezdés b) pontja szerint minősülő társtettesként folytatólagosan elkövetett orgazdaság büntettként és a Btk. 372. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő sikkasztás büntettként minősülnek. Egyebekben fenntartotta az I. és a II. rendű vádlott terhére bejelentett, hosszabb tartamú börtönbüntetés és ehhez igazodó hosszabb tartamú közügyektől eltiltás kiszabására irányuló fellebbezését.

Az ügyész a III. rendű vádlott bűnösségének megállapítására irányuló fellebbezését is

fenntartotta. Ennek keretében kifejtette, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a III. rendű vádlott tudattartalmára helytelen következtetést vont le. Ezért az átiratában írtak szerint indítványozta bűnösségének megállapítását és vele szemben büntetés kiszabását azzal a pontosítással, hogy kötelezze a másodfokú bíróság a III. rendű vádlottat is a személyét illetően felmerült bűnügyi költség viselésére.

Az I. rendű vádlott védője azt indítványozta, hogy a másodfokú bíróság mentse fel védencét az ítéleti tényállás 0. pontjában részletezett bűncselekmények miatt emelt vád alól, egyebekben pedig a javára megállapított enyhítő körülményeket

5.Bf.4/2013/15.

nagyobb nyomatékkal értékelve lényegesen enyhítse a vele szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát.

A II. rendű vádlott védője módosította a II. rendű vádlott érdekében bejelentett, kizárólag enyhítésre irányuló fellebbezését: azt indítványozta, hogy a másodfokú bíróság kizárólag azokban a bűncselekményekben állapítsa meg a II. rendű vádlott bűnösségét, amelyek elkövetését a vádlott is beismerte (tényállás 34., 37., 55-60. pontjai), a többi bűncselekmény vonatkozásában pedig hozzon felmentő rendelkezést. Álláspontja szerint a részbeni felmentésre tekintettel az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés tartama eltúlzott, ezért az előzetes fogvatartásban töltött időre is figyelemmel olyan büntetés kiszabását tartotta indokoltnak, ami „nem feltétlenül vezetne perújításhoz”.

A III. rendű vádlott védője az első fokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A fellebbezési nyilvános ülésen jelen lévő a sértett³⁷ felszólalásában előadta, hogy az eljárás során kárenyhítésként sem kapta meg a személygépkocsijából még meglévő részeket, ugyanakkor a Lízingnek folyamatosan törleszti a gépjármű részleteit.

Az I. rendű vádlott mindenben csatlakozott védőjéhez.

Az ítélet tábla a fellebbezéseket minden irányban alaptalannak tartotta.

A másodfokú bíróság a Be. 348. § (1) bekezdése szerint eljárva, a fellebbezésekkel megtámadott ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírált. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok betartásával folytatta le. Ennek során figyelemmel volt a Be. XXV. Fejezetében részletezett az „Eljárás a távollévő terhelttel szemben” külön eljárás szabályaira is a II. rendű vádlott vonatkozásában. Itt jegyzi meg a másodfokú bíróság,

hogy alaptalan az a védői érvelés, mely szerint a II. rendű vádlottnak „alanyi joga” van a perújításra. A Be. 409. § (3) bekezdése ugyanis akként rendelkezik, hogy a Be. XXV. Fejezete alapján lefolytatott eljárás esetében is csak akkor van helye perújításnak, ha a terhelt a tartózkodási helyéről idézhető. Ha azonban a terhelt a perújítás elrendelése után ismételten ismeretlen helyre távozik, úgy a perújítási eljárást meg kell szüntetni.

A perrendi szabályok betartásának felülvizsgálata során észlelte a másodfokú bíróság, hogy a tárgyaláson kihirdetett ügynevezett kisítélet és az írásba foglalt indokolt ítélet rendelkező része több lényeges ponton eltér egymástól. Így: a tárgyaláson kihirdetett ítélettel az elsőfokú bíróság az I. és a II. rendű vádlottat 7-7 évre tiltotta el a

6

közügyek gyakorlásától, ugyanakkor az írásba foglalt ítélet rendelkező részében ez a tartam 8-8 év. Az I. rendű vádlottat a kisítéletben 100.690.500-, az írásba foglaltban 102.308.500-, a II. rendű vádlottat a kisítéletben 97.190.500-, az írásba foglaltban 98.808.500- forint vagyonekobjásra ítélte.

A II. rendű vádlott esetében a vele szemben kiszabott szabadságvesztésbe a tárgyaláson kihirdetett ítélete szerint beszámította az általa 2007. december 13. napjától 2008. július 25. napjáig házi őrizetben töltött időt akként, hogy egy napi szabadságvesztésnek négy napi házi őrizet felelt meg. Az írásba foglalt ítélet - egyébként helyesen - ilyen rendelkezést már nem tartalmaz, hiszen azt állapította meg, hogy ezen időben a II. rendű vádlott lakhelyelhagyási tilalom alatt állt. A kisítélet a II. rendű vádlott által fizetendő bűnügyi költség összegét 87.705- forintban, az írásba foglalt 76.275- forintban, az állam által viselt bűnügyi költség összegét a kisítélet 58.365- forintban, az írásba foglalt pedig 49.365- forintban állapítja meg.

A töretlen bírói gyakorlat és az azon alapuló 61.BK vélemény 6. pontja szerint „ha az ügydöntő határozat előzetesen írásba foglalt és kihirdetett rendelkező része, illetve az írásba foglalt határozat rendelkező része eltér egymástól, a kihirdetett rendelkező rész irányadó, és az írásba foglalt határozatot ennek megfelelően ki kell javítani”. A vélemény indokolása azonban arra is rámutat, hogy ha és amennyiben az eltérés nem tekinthető nyilvánvaló számelírásnak, azt a határozatot hozó bíróság nem javíthatja ki a Be. 261. § (1) bekezdése alapján, arra kizárólag a rendes vagy rendkívüli jogorvoslat alapján felülbíráló bíróság a jogosult.

Egyéb tekintetben az elsőfokú bíróság nem vétett olyan eljárási hibát, ami az első fokú ítélet hatályon kívül helyezését indokolta volna.

A másodfokú bíróság mind a tárgyalás tartására irányuló kérelmet, mind a védelmi bizonyítási indítványokat elutasította. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a II. rendű vádlottól elektronikus úton érkezett levél nem tekinthető törvényesen beszerezett

bizonyítéknak. Az abban foglalt nyilatkozatot a jelenleg is ismeretlen helyen tartózkodó II. rendű vádlott törvényes figyelmeztetések hiányában, hivatalos eljárason kívül tette meg. Nem vitás, hogy a büntetőeljárásban többször előfordul, hogy a vádlott vallomását leírja, azt a hatóság az iratokhoz csatolja, majd a bizonyítási eljárásban okirati bizonyítékként felhasználja. Ilyen esetekben azonban a vádlott ismert helyen van, a tárgyalásra idézhető, ott megjelenik és szükség esetén észrevételt tehet az ismertetett írásos vallomására. A jelen ügyben azonban a II. rendű vádlott a hatóság előtt ismeretlen helyen tartózkodik, ahonnan nem idézhető. A terhelt írásos vallomása egyébként sem keverendő össze a tanú számára a Be. 85. § (5) és (6) bekezdésében biztosított írásbeli vallomástétel lehetőségével, amelynél azonban szintén kiinduló alapfeltétel az, hogy a tanú ismert helyen tartózkodik és tisztában van a Be. 81. és 82. §-a szerinti vallomástételi akadályokkal. Mindezekből az is következik, hogy az I. és a II. rendű vádlott között folytatott beszélgetés sem használható bizonyítékként. Az ítélőtábla álláspontja szerint az

7

5.Bf.4/2013/15.

elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a szükséges körben lefolytatta, ezért további bizonyítás felvételét szükségtelennek találta, így a bizonyítási indítványokat és a tárgyalás tartására irányuló kérelmeket elutasította.

A megfelelően széles körben, kellő részletességgel lefolytatott bizonyítási eljárás alapján az elsőfokú bíróság túlnyomórészt megalapozott tényállást állapított meg, amit a másodfokú bíróság a Be. 352. § (1) bekezdés b) pontjára figyelemmel a rendelkezésre álló iratok alapján a következőkkel egészített ki, illetőleg helyesbített:

Az I. rendű vádlott esetében a Fővárosi Bíróság 20.B.904/2007/136. számú határozatával megállapított 1 év próbára bocsátás 2010. január **8.** napján, a Budakörnyéki Bíróság 14.B.493/2009/8. számú határozatával megállapított próbára bocsátás 2011. december **20.** napján, a III. rendű vádlott esetében a Budakörnyéki Bíróság 7.B.891/2000/27. számú határozatával kiszabott próbaidő 2005. április **10.** napján járt le. (A végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés, illetve a próbára bocsátás során alkalmazott próbaidő tartamának számításánál az anyagi jog, nem pedig az eljárási jog határidő számítására vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni. Az anyagi jogi rendelkezéseken alapuló határidőkbe ugyanis a kezdő nap is beleszámít, emiatt a határidő nem azon a napon végződik, amelynek száma a kezdő napnak megfelel, hanem az azt megelőző napon.)

Helyesbítette a másodfokú bíróság az első fokú ítélet 5. oldal 2.2. és 19. oldal 2.3. alatti azon megfogalmazását, hogy a bíróság az ügyészség vádirata alapján állapította meg a tényállást. Nem vitás, hogy a Be. 2. § (1) bekezdése szerint a bíróság az

ítélkezés során törvényes vád alapján jár el és ugyanezen szakasz (3) bekezdése alapján vád monopólium van, azaz a bíróság csak annak a személynek a büntetőjogi felelősségéről dönthet, aki ellen vádat emeltek, és csak olyan bűncselekmény miatt, amelyet a vád tartalmaz, a (4) bekezdés szerint pedig a bíróság köteles a vádat kimeríteni, azon túl nem terjeszkedhet. Mindezek azonban nem teszik szükségtelemmé a bíróság által lefolytatandó bizonyítási eljárást, illetve attól csak a törvényben meghatározott esetekben tekinthet el a bíróság. Ezért az említett pontokat akként helyesbítette a másodfokú bíróság, hogy az ott megjelölt vádiratok alapján lefolytatott **bizonyítási eljárás alapján** megállapított tényállásokról van szó.

Kiegészítette a másodfokú bíróság a 2.2. tényállás 7. oldalát azzal, hogy a Budapest Környéki Törvényszék 2012. augusztus 7. napján kelt és 2012. szeptember 26. napján jogerős 4.B.26/2010/76. sorszámú végzésével rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről.

Ugyanitt azzal is kiegészítette a tényállást, hogy az I. rendű vádlottal szemben a nyomozóhatóság a 2009. július 13. napján kelt 01110/130/2008.bü. számú határozatával 7 rb. üzletszerűen elkövetett egyedi azonosítójel meghamisításának büntette és 4 rb. készpénzt helyettesítő fizetési eszközzel való visszaélés vétsége miatti nyomozást a Be. 190. § (1) bekezdés i) pontja alapján - mivel az elkövető kiléte a nyomozás során nem volt megállapítható -, továbbá 25 rb. okirattal való visszaélés vétsége miatti eljárást a Be. 190. § (1) bekezdés a) pontja alapján - mivel a cselekmény nem bűncselekmény - megszüntette (ez a kiegészítés azért szükséges, mert az ítéleti tényállás több helyen is tartalmazza a megszerzett személygépkocsik rendszámának megrongálását, valamint az abban lévő okiratok megsemmisítését).

Észlelte az ítélőtábla, hogy a nyomozás során több sértett (feljelentő) polgári jogi igényt terjesztett elő, amelyekkel az elsőfokú bíróság egyáltalán nem foglalkozott. A feljelentők több esetben a munkáltatójuk tulajdonában lévő gépjárművet használták, ezért nem egy esetben előfordult, hogy a cég tulajdonában lévő személygépkocsival együtt a benne lévő személyes ingóságait is eltulajdonították az ismeretlen elkövetők. Ez a körülmény a polgári jogi igény elbírálásánál jut jelentőséghez, de nem érinti azt a tényt, hogy a polgári jogi igény előterjesztésre került, így azt az ítéleti tényállásban is rögzíteni kell. Ennek megfelelően a polgári jogi igények tekintetében a következők szerint egészítette ki a másodfokú bíróság az első fokú ítélet tényállását (a szóban forgó tényállási pontra az első fokú ítéletben is megjelölt számmal hivatkozik a másodfokú bíróság):

1. A sértett1 feljelentő kérte kára enyhítését, az általa használt, de az olaszországi SERVICE tulajdonában lévő gépjármű értékét 6.000.000- forintban határozta meg.

4. A sértett2 7.500.000- forintra terjesztett elő polgári jogi igényt.

6. A sértett³ 7.500.000- forintra terjesztett elő polgári jogi igényt.

8. A sértett⁴ feljelentő a használatában lévő, de a Kft¹. tulajdonában álló gépjármű értékét 5.000.000- forintban határozta meg. Ezen kívül a személygépkocsiban voltak személyes tárgyai is, amelyek értékét nem közölte, ugyanakkor a gépjárművel együtt eltulajdonították 27.500- forint készpénzét és 4.500- forintnyi étkezési utalványát. Mindezek megtérítése iránt polgári jogi igényt jelentett be.

11. A sértett⁵ a személygépkocsi értékét 6.760.000- forintban határozta meg, amelynek megtérítése iránt polgári jogi igényt terjesztett elő.

16. A sértett³⁸ tulajdonában lévő személygépkocsi eltulajdonításával kapcsolatban a sértett⁶ tett feljelentést, amely szerint a gépjármű értéke 10.800.000-, a benne lévő személyes dolgok értéke 81.000- forint. Mindezek megtérítése iránt polgári jogi igényt nyújtott be.

9

5.Bf.4/2013/15.

17. A sértett⁷ (igazgatói meghatalmazás alapján) a Gyermekotthona tulajdonában lévő személygépkocsi eltulajdonítása miatt tett feljelentést, amiben a gépjármű értékét 1.500.000- forintban jelölte meg, és kérte az okozott kár megtérítését.

19. A sértett⁸ a gépjármű értékét 3.750.000- forintban, a benne lévő személyes dolgok értékét 250.000- forintban határozta meg, amelynek megtérítése iránt polgári jogi igényt nyújtott be.

22. A sértett⁹ kérte az okozott kár megtérítését akként, hogy a gépjármű értékét 4.100.000- forintban, a benne lévő személyes tárgyak értékét 25.000- forintban határozta meg.

23. A sértett¹⁰ által használt, de a GmbH¹ tulajdonában lévő személygépkocsi eltulajdonítása miatt a feljelentő polgári jogi igényt terjesztett elő, a gépkocsi értékét 4.000.000- forintban jelölte meg.

24. A sértett¹¹ a gépjármű értékét 3.600.000- forintban, a benne lévő személyes dolgok értékét 100.000- forintban határozta meg, amelynek megtérítése iránt polgári jogi igényt terjesztett elő.

26. A sértett¹² polgári jogi igénye a 4.500.000- forint értékű gépjármű és a benne lévő 5.000.000- forint értékű személyes tárgyak értékének megtérítésére irányult.

27. A sértett¹³, mint a Zrt. képviselője polgári jogi igényt terjesztett elő a Zrt.

tulajdonában lévő gépkocsi eltulajdonításával okozott kár megtérítése iránt, a gépjármű értékét 16.000.000- forintban jelölte meg.

28. A sértett¹⁴ által használt, de a Kft² tulajdonában lévő gépjármű eltulajdonításával kapcsolatosan a sértett¹⁴ terjesztett elő polgári jogi igényt. Ebben a gépjármű értékét 4.000.000- forintban, a benne lévő személyes dolgainak értékét 100.000- forintban, míg élettársa, a sértett³⁹ gépjárműben volt személyes dolgainak értékét 160.000-170.000- forintban jelölte meg.

30. A sértett 15 polgári jogi igénye az 1.500.000- forint értékű gépjármű és a benne lévő 75.000- forint személyes tárgyak értékének megtérítésére irányult.

31. A sértett¹⁶ magánfél 2.400.000- forintra,

34. A sértett¹⁷ magánfél 3.500.000- forintra (gépjármű értéke) + 80.000- forintra (a gépjárműben lévő személyes dolgok értéke) terjesztett elő polgári jogi igényt.

36. A sértett 18, mint a GMBH² és KG képviselője polgári jogi igényt terjesztett elő, melyben a 6.048.000- forintra becsült gépkocsi és a benne lévő 480.000- forint értékű személyes tárgyai eltulajdonításával okozott kár megtérítését kérte.

38. A sértett¹⁹ magánfél az előterjesztett polgári jogi igényben a gépjármű értékét 5.000.000- forintban, a benne lévő személyes tárgyainak értékét 250.000- forintban határozta meg.

39. A sértett²⁰ 4.000.000- forintra terjesztett elő polgári jogi igényt.

40. A sértett²¹ az általa használt, de a S.p.A. cég tulajdonában lévő gépjármű értékét 3.000.000- forintban, a benne lévő személyes tárgyainak értékét 400.- euroban jelölte meg, és e vonatkozásban terjesztett elő polgári jogi igényt.

41. A sértett²² magánfél a gépjármű értékét 2.600.000- forintban, a benne lévő személyes tárgyak értékét 326.000- forintban jelölte meg, és mindezek megtérítése iránt élt polgári jogi igénnyel.

42. A sértett²³ magánfél a gépjármű értékét 2.500.000- forintban, a benne lévő személyes dolgok értékét 250.000- forintban,

43. A sértett²⁴ magánfél a gépjármű értékét 6.250.000- forintban, a benne lévő személyes dolgok értékét 1.527.500- forintban,

44. A sértett²⁵ magánfél a gépjármű értékét 3.800.000- forintban, a benne lévő személyes tárgyak értékét 500.000- forintban határozta meg és kérte az okozott kár

megtérítését.

45. A sértett²⁶ magánfél 2.500.000- forintra terjesztett elő polgári jogi igényt.

46. A sértett²⁷ használatában lévő, de a Kft³. tulajdonában lévő gépjármű értékét a feljelentő (sértett²⁷) 5.000.000- forintban, a benne lévő személyes dolgok értékét 55.000- forintban határozta meg, és e vonatkozásban terjesztette elő a polgári jogi igényt.

47. A sértett²⁸ magánfél a gépjármű értékét 3.500.000- forintban határozta meg. (Az első fokú ítéletben megállapított tényállás szerint a nyomozóhatóság ezt a gépjárművet lefoglalta, és a tulajdonosnak visszaadta, ugyanakkor a rongálással okozott kár mértéke az eljárás során nem volt megállapítható.)

49. A sértett²⁹ által használt, de a S.R.L. cégtulajdonában lévő személygépkocsi értékét a feljelentő, a sértett²⁹ 4.088.750- forintban határozta meg, és ezen összeg erejéig terjesztett elő polgári jogi igényt.

5.Bf.4/2013/15.

50. A sértett³⁰ magánfél 2.200.000- forintra,

51. A sértett³¹ 2.500.000- forintra terjesztett elő polgári jogi igényt.

52. A sértett³² magánfél a gépjármű értékét 8.000- euroban, a benne lévő személyes dolgok értékét 500.- euroban határozta meg, és e vonatkozásban terjesztett elő polgári jogi igényt.

53. A sértett⁴⁰ tulajdonában lévő, de a fia, a feljelentő, a sértett³³ által használt gépjármű értékét a feljelentő 3.000.000- forintban, a benne levő saját személyes dolgainak értékét 450- euroban, barátja egyéb érdekelt³ gépjárműben volt készpénzét 450- euroban határozta meg, és mindezek megtérítése iránt élt polgári jogi igénnyel.

56. A Kft⁴. tulajdonában lévő, de a sértett³⁴ feljelentő által használt gépjármű értékét a feljelentő 8.000.000- forintban, a benne lévő személyes dolgainak értékét 500.000- forintban határozta meg, és mindezek iránt terjesztett elő polgári jogi igényt.

57. A sértett³⁵, mint a Kft⁵. ügyvezető igazgatója tett feljelentést a kft. tulajdonában lévő gépjármű eltulajdonítása miatt, amelynek értékét 3.000.000- forintban jelölte meg, és kérte az okozott kár megtérítését.

58. A Kft⁶. tulajdonában lévő, de sértett³⁶ feljelentő által használt gépjármű értékét a feljelentő 7.000.000- forintban, a benne levő személyes dolgainak értékét 300.000-

forintban jelölte meg és kérte az okozott kár megtérítését.

2.3. A sértett³⁷ a Lízing-gel kötött lízing szerződés alapján kifizetett összes kiadásának megtérítésére kérte kötelezni az I. rendű vádlottat.

A másodfokú bíróság a tényállás 13. pontját kiegészítette azzal, hogy a sértettnek a Zrt1. a Casco biztosítás alapján 2.198.336- forintot kifizetett, a tényállás 2.3. pontját azzal, hogy a sértett³⁷ által használt személygépkocsira a Lízing a tulajdonjogát fenntartotta.

Elírások folytán a másodfokú bíróság a tényállás következő pontjait helyesbítette:

4. A sértett² neve helyesen: H.

8. Az eltulajdonított gépjármű fajtája B

12. Az eltulajdonítás helyszíne Budapest.

26. Az eltulajdonítás helye Budapest,.

31. Az eltulajdonítás helyszíne Budapest,.

40. A gépjármű tulajdonosának neve helyesen R.

43. A gépjármű rendszáma helyesen 6.

53. A gépjármű tulajdonosa sértett⁴⁰.

58. A gépjármű tulajdonosa helyesen Kft⁶.

Egyebekben az első fokú ítélet tényállása hiánytalan, azt az előbb írt kiegészítésekkel, helyesbítésekkel a másodfokú bíróság határozata alapjául elfogadta.

A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen következtetett az I. és a II. rendű vádlott bűnösségére, amelyet a fellebbezések is csak részben támadtak. A II. rendű vádlott védője által bejelentett, a II. rendű vádlott részbeni felmentésére irányuló fellebbezés lényegében a bizonyítékok mérlegelését támadta. Azt sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem kizárólag a II. rendű vádlott únyi telephelyén lefoglalt, az I. rendű vádlott által odaszállított gépjárművek szétszerelése kapcsán állapította meg a II. rendű vádlott büntetőjogi felelősségét. Az elsőfokú bíróság részletesen foglalkozott az I. rendű vádlottnak az eljárás során tett valamennyi vallomásával, illetve a II. rendű vádlott nyomozati vallomásaival. E vallomásokból egyértelműen megállapítható volt az, hogy az I. és a II. rendű vádlott közösen bérelték a tinnye

telephelyet, amire azért volt szükség, mert Únyban a II. rendű vádlottnál már nem fértek el az autók. Egyik vádlott által sem vitatottan, mindkettejüknek szabad bejárása volt mindkét telephelyre. Ezekből a tényekből az elsőfokú bíróság helyesen vont le azt a következtetést, hogy függetlenül a gépjárművek alkatrészeinek feltalálási helyétől, azok megszerzésében és elidegenítésükben való közreműködésben a vádlottak egymás tevékenységéről tudva, szándékegységben jártak el. Az elsőfokú bíróság e körben kifejtett álláspontjával (első fokú ítélet 30-32. oldalig) a másodfokú bíróság mindenben egyetértett. A megalapozott tényállásra figyelemmel a bizonyítékok mérlegelését támadó, a II. rendű vádlott részbeni felmentésére irányuló fellebbezés eredményre nem vezethetett.

Az I. rendű vádlott védője a tényállás 0. pontjában részletezett bűncselekmény vádja alóli felmentését kérte az I. rendű vádlottnak, tekintettel arra, hogy az ítéleti tényállás szerint sem volt megállapítható, hogy az I. rendű és a II. rendű vádlott e lopott járművet megszerezte volna.

Ez a védői álláspont téves (és ezen eljárásjogi okból is téves a II. rendű vádlott részbeni felmentésére irányuló fellebbezés is).

Töretlen a bírói gyakorlat, hogy a folytatólágosság egységébe tartozó cselekmények esetében amennyiben valamely rész-cselekményt illetően nem bizonyítható a vádlott bűnössége, úgy e rész-cselekmény vonatkozásában felmentő rendelkezés meghozatalának nincs helye, ilyenkor az érintett rész-cselekményt a bíróság a tényállásból kirekeszti. Helyesen járt el ezért az elsőfokú bíróság, amikor a 0. tényállási pontot illetően nem hozott külön felmentő rendelkezést. Azt hogy e vádlotti cselekvőséget a tényállásból kirekesztette, bizonyítja, hogy a vádlottak terhére megállapított elkövetési érték kiszámításánál a 0. pontban írt gépjármű értékét nem vette figyelembe.

Mindezek alapján az I. és a II. rendű vádlott részbeni felmentésére irányuló fellebbezéseket a másodfokú bíróság alaptalannak találta.

Az ítélet tábla alaptalannak találta az ügyész által a III. rendű vádlott terhére bejelentett, a bűnösség megállapítására és büntetés kiszabására irányuló fellebbezést is.

Az elsőfokú bíróság e körben is részletes bizonyítást vett fel. A III. rendű vádlott következetes vallomása szerint nem tudott arról, hogy lopott gépjárművek alkatrészeit szerzi meg az I. rendű vádlottól. A III. rendű vádlott életvitelszerűen foglalkozott fémhulladék és egyéb hulladék gyűjtésével, a lakóhelyén tartott helyszíni szemle során készített fényképmellékletek (amelyeket az elsőfokú bíróság szintén bizonyítékként értékelt) ezt mindenben alátámasztották. Nem vitás, hogy az I. rendű

vádlott a nyomozás során még akként vallott, hogy a III. rendű vádlott tudott a gépjárművek lopott eredetéről, a bírósági tárgyaláson azonban a III. rendű vádlottal egybehangzóan már azt vallotta, hogy erről a III. rendű vádlottnak nem volt tudomása. A helyszíni szemle jegyzőkönyv, bár tartalmazott személyhez köthető különböző dokumentumokat (például receptet), de olyan közokiratokat, amelyekből a III. rendű vádlott egyértelműen következtethetett volna a gépjárművek lopott voltára, a nyomozóhatóság nem talált. A fényképmelléletek alapján a tárolási mód sem támasztja alá azt, hogy ezeket a személyes tárgyakat a III. rendű vádlott egyáltalán észlelte-e. Az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolásában részletesen foglalkozott mind a III. rendű vádlottat terhelő, mind az őt mentő bizonyítékokkal. Helyesen állapította meg azt, hogy pusztán az I. rendű vádlott azon kijelentéséből, mely szerint „ne üljön sokáig a vasakon” a III. rendű vádlott, illetve abból, hogy a III. rendű vádlott járt a tinnyi telephelyen, illetve látta az únyi telephelyet is, még nem vonható le alappal olyan következtetés, mely szerint tudott a gépjárművek lopott eredetéről. Így például a tinnyi telephely tulajdonosában tanú 1-ben sem merült fel az a gondolat, hogy a bérbe adott ingatlanán lopott gépjárművek szétszerelése zajlik. Az a kijelentés pedig, hogy „ne üljön sokáig a vasakon”, nem feltétlenül utal azok illegális eredetére, mert mint ahogy adat merült fel rá az eljárásban, jelenthette azt is, hogy azért kell mielőbb értékesíteni a fémhulladékot, mert az I. rendű vádlott újabbakat kíván hozza szállítani. Az elsőfokú bíróság azzal is részletesen foglalkozott, hogy a III. rendű vádlottnál lefoglalt gépjármű alkatrészekon nem voltak olyan jellegzetes rongálási nyomok, amelyek a gépjármű erőszakos eltulajdonítását bizonyították volna.

Az pedig, hogy tájékoztatta az I. rendű vádlottat arról, miszerint nála rendőrök tartózkodnak, még szintén kevés a bűnösség ítéleti bizonyossággal történő megállapításához, ebből ugyanis nem feltétlenül következik az, hogy a III. rendű vádlott már az alkatrészek megszerzésekor tudott az I. rendű vádlott illegális tevékenységéről. Az elsőfokú bíróság tehát a bizonyítékok körülbekintő, részletes, iratszerű mérlegelése útján jutott arra a következtetésre, hogy nincs minden kétséget kizáró bizonyíték a III. rendű vádlott bűnösségére. Ezért helyesen döntött, amikor a III. rendű vádlottat az ellene emelt vád alól bizonyítottság hiánya okából felmentette.

A bűncselekmény minősítése körében azonban figyelmen kívül hagyta azt, hogy az ügyészség a III. rendű vádlottal szemben is folytatólagosan elkövetett bűncselekmény miatt emelt vádat (a III. rendű vádlott terhére bejelentett ügyészi fellebbezés viszont a társtettesi elkövetést hagyta figyelmen kívül). Az irányadó bírói gyakorlat szerint a vádlottat a helyes minősítésű bűncselekmény vádja alól kell felmenteni, ezért az ítélőtábla a III. rendű vádlottat az ellene a Btk. 20. § (2) bekezdése alapján társtettesként, a Btk. 12. § (2) bekezdése szerinti folytatólagosan elkövetett, a Btk. 326. § (1) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő gazdaság büntette miatt emelt vád alól - az elsőfokú bíróság által nem hivatkozott, ezért a másodfokú bíróság által pótolta - Be. 6. § (3) bekezdés b) pontja, valamint a Be.

331. § (1) bekezdése alapján mentette fel.

Az I. rendű és a II. rendű vádlott esetében az ítélőtábla vádlottanként vizsgálta azt, hogy számukra az elkövetéskori vagy az elbíráláskori anyagi törvényi rendelkezések alkalmazása a kedvezőbb.

Az ügyész a fellebbezési nyilvános ülésen helyesen mutatott rá arra, hogy az I. rendű vádlott esetében a 2013. július 1. napján hatályba lépett 2012. évi C. törvény (új Btk.) 459. § (6) bekezdés b) pontjában meghatározott értékre figyelemmel a sikkasztás büntette enyhébben minősül. Az új Btk. szerint az I. rendű vádlott a sértett³⁷ sérelmére elkövetett bűncselekményt nagyobb értékre követte el, ezáltal az ügyészi álláspont szerint a bűncselekménye az új Btk. 372. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő nagyobb értékre elkövetett sikkasztás büntettét valósítja meg, ami 3 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, szemben az első fokú ítéletben megállapított és az elkövetéskor hatályban volt törvény szerint minősített, 1-5 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő sikkasztás büntettével.

Az ítélőtábla az ügyészi állásponttal a következők miatt nem értett egyet:

Az ügyész, de az elsőfokú bíróság is figyelmen kívül hagyta azt, hogy az I. rendű vádlottnak a sértett³⁷ sérelmére elkövetett bűncselekménye ugyanabba az elkövetési láncolatba illeszkedik, mint a tényállás 2.2. pontjában megállapított cselekmények. A bűncselekmények minősítése eltérő ugyan, hiszen a 2.2. alatti bűncselekmények folytatólagosan elkövetett orgazdaság büntettét, míg a 2.3. alatti bűncselekmény sikkasztás büntettét valósítják meg. Ugyanakkor ezek a bűncselekmények vagyon elleni bűncselekmények, és bár a sikkasztást az I. rendű vádlott önállóan követte el, de ugyanúgy a rendszeres haszonszerzés motiválta, mint a lopott gépjárművek szétszerelése során. Ezért az I. rendű vádlott a sikkasztás büntettét is üzletszerűen valósította meg. Ezt az elkövetéskor hatályban lévő régi Btk. 2-8 évig, az elbíráláskor hatályos Btk. 1-5 évig terjedő szabadságvesztéssel rendeli büntetni.

Annak eldöntése során, hogy melyik törvény a kedvezőbb a vádlott számára, nem elegendő azonban a Btk. Különös Részében megállapított büntetési tételek mechanikus egybevetése. Szükséges a Btk. Általános Részében megfogalmazott rendelkezésekkel való egybevetése is, és annak alapján az vizsgálandó, hogy összhatásában melyik törvény nyújt kedvezőbb elbírálást a vádlott számára.

Az ítélőtábla ennek eldöntésénél azt is figyelembe vette, hogy az új Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontja szerint ha a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége nem kizárt, annak legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő nap. Ez kedvezőbb az elkövetéskor hatályos Btk. 47. § (2) bekezdés 2. fordulatánál, amely szerint feltételes szabadságra bocsátásnak csak akkor van helye, ha az elítélt a

börtönben végrehajtandó büntetésének legalább háromnegyed részét kitöltötte. (Megjegyzi az ítéletábra, a bírói gyakorlat jelenleg még nem egységes abban, hogy ez kizárólag végrehajtás körébe tartozó kérdés, vagy a Btk. 2. §-a alkalmazása körébe tartozó anyagi jogi rendelkezés).

Az elbíráláskori kedvezőbb büntetési tétel és a feltételes szabadságra bocsáthatóság kedvezőbb időpontja dacára, az ítéletábra az anyagi jogi rendelkezéseket összehatásukban vizsgálva azt állapította meg, hogy az I. rendű vádlottra az elkövetéskori anyagi jogi rendelkezések alkalmazása a kedvezőbb. Az elkövetéskor hatályban lévő Btk. ugyanis a büntetés kiszabása körében nem alkalmazta az úgynevezett középértéket, mert azt a 2003. évi II. törvény 2003. március 1-től hatályon kívül helyezte. Az elbíráláskor hatályos 2012. évi C. törvény 80. § (2) bekezdése szerint határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabásakor a büntetési tétel középértéke irányadó. A középérték a büntetési tétel alsó és felső határa összegének fele, jelen esetben 10 év. Erre, valamint a halmazati szabályokra figyelemmel - mely szerint mindkét törvény alapján a büntetés tartama 5-15 évig terjedő szabadságvesztés - az ítéletábra azt állapította meg, hogy az I. rendű vádlott esetében az elbíráláskor hatályban levő törvény nem tesz lehetővé összehatásban kedvezőbb elbírálást.

Ennek alapján az I. rendű vádlottnak a tényállás 2.3. pontjában írt cselekményét az elkövetéskor hatályban volt Btk. 317. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés c) pontjára figyelemmel, a (6) bekezdés b) pontja szerint minősülő sikkasztás büntettének minősítette.

Az elsőfokú bíróság a II. rendű vádlott cselekményét is - helyesen - az elkövetéskor hatályban volt törvénynek megfelelően minősítette.

Itt jegyzi meg azonban a másodfokú bíróság, hogy a 61. számú BK vélemény 2. pont d) pontja szerint az elkövetői alakzatra utalás megelőzi a bűncselekmény megnevezését, azaz I. és II. rendű vádlott esetében a társtettesi elkövetést nem a bűncselekmény megnevezése után, hanem a folytatólagos elkövetést megelőzően kellett volna feltüntetni.

A bűnösségi körülményeket vizsgálva, azokat az ítéletábra a következők szerint helyesbítette:

I. és II. rendű vádlott esetében nem azt tekintette enyhítő körülménynek, hogy a bűnösségüket alapvetően elismerték, hanem a bűnösségükre is kiterjedő részbeni beismerő vallomást. Mindkét vádlott esetében további enyhítő körülmény, hogy hosszú ideje állnak büntetőeljárás hatálya alatt.

Az I. rendű vádlott esetében további súlyosító körülményként értékelte, hogy a bűncselekményeket büntetőeljárás hatálya alatt követte el.

Mellőzte azonban I. rendű vádlottnál annak súlyosító körülménykénti értékelését, hogy a bűncselekmények halmazát követte el. Az elkövetéskor is hatályban volt Btk. 85. § (3) bekezdése szerint, ha a törvény a bűnhalmazatban levő bűncselekmények közül legalább kettőre határozott ideig tartó szabadságvesztést rendel, a (2) bekezdés szerinti büntetési tétel felső határa a felével emelkedik. Ez azt jelenti, hogy a törvény már két bűncselekmény halmazata esetén is kötelező erővel írja elő a büntetési tétel felső határának megemelését, ezért az úgynevezett kerettágító rendelkezésre figyelemmel két bűncselekmény halmazata esetén ennek súlyosító körülménykénti értékelése a kétszeres értékelés tilalmába ütközik. A teljesség érdekében jegyzi meg a másodfokú bíróság, hogy alaptalan az ügyész által annak súlyosító körülménykénti értékelése is, hogy az okozott kár nagy része nem térült meg. A kár megtérülését enyhítő körülményként kell figyelembe venni, de meg nem térülése súlyosító körülményként nem értékelendő.

Egyebekben az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket és azok, valamint a bűncselekmények tárgyi súlyával, illetőleg az elkövető személyében rejlő társadalomra veszélyességgel arányban álló főbüntetést szabott ki I. és II. rendű vádlottal szemben. A szabadságvesztés tartama az I. rendű vádlott esetében 5-15 évig, a II. rendű vádlott esetében 5-10 évig terjedő szabadságvesztés keretei között szabható ki. Az ítélet tábla figyelembe vette azt, hogy az utolsó bűncselekmény elkövetése óta is több, mint nyolc év eltelt. Ezért a szabadságvesztések lényeges súlyosítása egyik vádlott esetében sem indokolt. Ugyanakkor a vádlottak a bűncselekményeket hosszú időn keresztül valósították meg, mindkettejük büntetett előéletű, lényegében arra rendezkedtek be, hogy a bűncselekmények elkövetése révén rendszeres bevételhez jussanak. Ezért az ítélet tábla álláspontja az, hogy egyik vádlott esetében (I. és II. rendű vádlott) sem indokolt a szabadságvesztések lényeges enyhítése sem.

Az ítélet tábla a Be. 348. § (1) bekezdésének alkalmazása körében már utalt arra, hogy a tárgyaláson kihirdetett ítélet és az írásba foglalt ítélet rendelkező része részben eltér egymástól, és ilyen esetben a tárgyaláson kihirdetett ítélet az irányadó. Ezért az I. és a II. rendű vádlottakkal szemben 7 év közügyektől eltiltást tekintett kiszabottnak. Ennek tartama nem a vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamához, hanem az általuk elkövetett bűncselekmények tárgyi súlyához, jellegéhez, illetőleg a vádlottak által elkövetett bűncselekmények jellegén keresztül személyiségükhöz kellően igazodik, ezért azok súlyosítása sem indokolt.

Az elsőfokú bíróság a halmazati büntetés kiszabása körében nem hivatkozott a Btk. 85. § (3) bekezdésére, ezért azt a másodfokú bíróság pótolta.

Az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámítása esetében nem hivatkozott a Btk. 99. § (2) bekezdésére, ezért azt is pótolta a másodfokú bíróság. Észlelte, hogy az elsőfokú bíróság a tárgyaláson kihirdetett kisítéletében tévesen állapította meg azt, hogy a II. rendű vádlott 2007. december 13. napjától 2008. július 25. napjáig házi őrizetben volt, ezért tévesen rendelkezett akként, hogy ennek tartamát is beszámítja a kiszabott szabadságvesztésbe. Az írásba foglalt ítélet rendelkező részében már helyesen tüntette fel azt, hogy a megjelölt időpontban a II. rendű vádlott lakhelyelhagyási tilalom alatt állt. Ezért az erre vonatkozó ítéleti rendelkezést helyesbítette a másodfokú bíróság, egyúttal mellőzte a házi őrizetben töltött idő beszámítására vonatkozó rendelkezést.

Az elsőfokú bíróság helyesen döntött, amikor az I. és a II. rendű vádlottal szemben vagyonekbobzást is alkalmazott, de ennek összegét a kisítélettől eltérően állapította meg az írásba foglalt ítéletben, és mindkét esetben tévedett, amikor akként fogalmazott, hogy a vádlottakat vagyonekbobzásra **ítéli**. A vagyonekbobzás intézkedés és a Btk. 77/B. §-a alapján azt a bíróság elrendeli. Az indokolást is tartalmazó ítélet a vagyonekbobzás összegét az elkövetési érték szerint határozta meg akként, hogy az gazdaság elkövetési értékét megfelelte a két vádlott között és ehhez az I. rendű vádlott esetében hozzáadta a sikkasztás bűncselekményének elkövetési értékét. (Annak összegét leírási hiba folytán tévesen rögzítette, mert az helyesen 3.500.000-forint.) Az írásba foglalt ítélet egyébként helyes összegeket tartalmazott, azaz az I. rendű vádlott esetében 102.308.500- forintot, a II. rendű vádlott esetében 98.808.500-forintot. Ezért a másodfokú bíróság a Btk. 77/B. § (1) bekezdés a) pontja alapján I. és II. rendű vádlottal szemben ezen összegekre rendelt el vagyonekbobzást.

A 2013. július 1. napján hatályba lépett módosított Be. 258. § (1) bekezdés e) pontja alapján az ítélőtábla rendelkezett arról, hogy az I. és a II. rendű vádlottak legkorábban a büntetés háromnegyed részének kitöltése után bocsáthatók feltételes szabadságra.

A tényállás kiegészítéséből megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság egyáltalán nem foglalkozott a nyomozás során előterjesztett polgári jogi igényekkel. A Be. 335. § (1) és (2) bekezdése akként rendelkezik, hogy a polgári jogi igényt a bíróság az ítéletben lehetőleg érdemben bírálja el, annak helyt ad, vagy azt elutasítja. Amennyiben az ítéletben megállapítja a bűncselekménnyel okozott kár összegét, illetve a bűncselekmény elkövetési értékét, ezen összeg mértékéig az előterjesztett polgári jogi igényt érdemben el kell bírálni. Ha ez jelentékenyen késleltetné az eljárás befejezését, a polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasíthatja a bíróság.

A tényállás kiegészítéséből megállapítható, hogy a gépjárművek egy része úgynevezett céges autó volt, több esetben annak tulajdonosa külföldi vállalkozás volt. A feljelentők rendszerint magasabb összegben határozták meg a gépjármű értékét, mint amit a szakértői vélemények tartalmaztak. A szakértői nyilatkozatok szerint a

gépjárművek értékének meghatározását az is nehezítette, hogy nem volt pontos, megbízható információ az egyes gépjárművek konkrét felszereltségéről, amelyek befolyásolták az érték meghatározását. Sok esetben a feljelentő vagy a sértett által közölt futásteljesítmény irreálisnak tűnt. A polgári jogi igények előterjesztésekor a feljelentők az úgynevezett céges autóban lévő személyes tárgyaik értékének megtérítését is igényelték. A sértett³⁷ a vádlottal szemben a teljes hitelösszeg (tőke, kamatok, késedelmi pótlék) megtérítését követelte, pontosösszezszerűség feltüntetése nélkül. A Be. 54. § (2) bekezdése alapján a magánfél a terhelttel szemben azt a polgári jogi igényt érvényesítheti, amely a vád tárgyává tett cselekmény következtében keletkezett. Az iratok szerint a sértett³⁷ által használt személygépkocsi tulajdonjoga a hitel teljes összegének kifizetéséig a Lízing számára volt fenntartva.

Mindezen körülményekre tekintettel a bűncselekménnyel ténylegesen okozott kár összegének meghatározása a büntetőeljárás befejezését jelentékenyen késleltette volna, ezért a másodfokú bíróság a magánfelek polgári jogi igényének érvényesítését a Be. 335. § (1) bekezdés, illetve a Be. 380. §-a alapján egyéb törvényes útra utasította.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság a költségjegyzékbe kizárólag a 2011. október 4. és 5. napján tartott tárgyaláson felmerült bűnügyi költséget vezette be, azt követően a költségjegyzéket nem vezette. Erre visszavezethetően pontatlanul állapította meg az államot terhelő bűnügyi költség összegét, és bár más-más összeg szerepel a kisítéletben és az írásba foglalt ítéletben, egyik sem helyes. Eltérés van az a II. rendű vádlottat terhelő bűnügyi költség összegét illetően is, az viszont a kisítéletben helyesen szerepel.

Ezért a másodfokú bíróság ítéletének rendelkező részében azt állapította meg, hogy a II. rendű vádlottat az elsőfokú eljárásban felmerült 87.705- forint bűnügyi költség megfizetésére tekinti kötelezettnek, míg helyesbítette azt az összeget, amit az állam visel 126.135- forintra.

A kifejtettekből következik, hogy az ítélőtábla a fellebbezéseket alaptalanoknak ítélte, de az első fokú ítéletet hivatalból felülbírálván, azt a Be. 372. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, egyebekben a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az I. és a II. rendű vádlottat a Be. 381. § (1) bekezdése alapján - figyelemmel a Be. 338. § (1) bekezdésére is - kötelezte a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésére.

A fellebbezési nyilvános ülésen jelen lévő I. rendű vádlott személyi igazolványa alapján helyesbítette a személyazonosító okirat számát.

A Be. 386. § (1) bekezdése alapján az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Budapest, 2013. október 7.

Gyurisné dr. Komlóssy Éva sk. . Cserháti Ágota sk. Sefta Márta dr. sk.
a tanács elnöke a tanács tagja, előadó a tanács tagja

A Fővárosi Ítéltábla 5.Bf.4/2013/15. számú ítélete és a Budapest Környéki Törvényszék 4.B.26/2010/78. számú ítéletének jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2013. október 7.

Gyurisné dr. Komlóssy Éva sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hiteléül: tisztségviselő